Teisminio proceso Nr. 2-29-3-02689-2022-7

img1

LIETUVOS AUKŠČIAUSIASIS TEISMAS

NUTARTIS

2023 m. lapkričio 27 d.

Vilnius

Lietuvos Aukščiausiojo Teismo Civilinių bylų skyriaus atrankos kolegija, susidedanti iš teisėjų Godos Ambrasaitės-Balynienės, Gražinos Davidonienės (kolegijos pirmininkė) ir Algirdo Taminsko,

susipažinusi su 2023 m. lapkričio 4 d. paduotu **pareiškėjos I. J.** kasaciniu skundu dėl Šiaulių apygardos teismo 2023 m. rugsėjo 6 d. nutarties peržiūrėjimo,

nustatė:

Pareiškėja I. J. padavė kasacinį skundą dėl Šiaulių apygardos teismo 2023 m. rugsėjo 6 d. nutarties peržiūrėjimo. Šia nutartimi palikta nepakeista pirmosios instancijos teismo nutartis, kuria atsisakyta iškelti fizinio asmens bankroto bylą. Kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1, 2 punktuose įtvirtintais kasacijos pagrindais.

Atrankos kolegija pažymi, kad kasacinis teismas tikrina žemesnės instancijos teismų sprendimų (nutarčių) teisėtumą tik išimtiniais atvejais, kai yra bent vienas iš CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatytų kasacijos pagrindų (CPK 346 straipsnio 1 dalis). CPK 346 straipsnio 2 dalyje nustatyta, kad pagrindai peržiūrėti bylą kasacine tvarka yra: 1) materialinės ar procesinės teisės normų pažeidimas, turintis esminės reikšmės vienodam teisės aiškinimui ir taikymui, jeigu šis pažeidimas galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui; 2) jeigu teismas skundžiamame sprendime (nutartyje) nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos; 3) jeigu Lietuvos Aukščiausiojo Teismo praktika ginčijamu teisės klausimu yra nevienoda.

Kasaciniame skunde nepakanka vien tik nurodyti kasacijos pagrindą – įvardyto kasacijos pagrindo buvimą būtina pagrįsti išsamiais teisiniais argumentais (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas). Be to, CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodyti kasacijos pagrindai patvirtina, jog kasacija leidžiama ne teisės klausimais apskritai, bet siekiant, jog kasaciniame teisme būtų nagrinėjamos tik tokios bylos, kuriose keliamų teisės problemų išsprendimas būtų reikšmingas vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Taigi kasacinis skundas gali būti priimtas tuo atveju, kai jame nurodytas bent vienas kasacijos pagrindas, numatytas CPK 346 straipsnyje, bei nurodyti išsamūs teisiniai argumentai, patvirtinantys nurodyto kasacijos pagrindo buvimą (CPK 347 straipsnio 1 dalies 3 punktas).

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 1 punkto pagrindu, kasaciniame skundebūtina pateikti teisinius argumentus dėl pažeistos (pažeistų) materialiosios ar proceso teisės normos (normų), ir tai, kad šis (šie) teisės pažeidimas (pažeidimai) turi esminę reikšmę vienodam teisės aiškinimui ir taikymui. Ypatingas dėmesys kasaciniame skunde turi būti teikiamas argumentams, kad šis teisės pažeidimas (pažeidimai) galėjo turėti įtakos neteisėto sprendimo (nutarties) priėmimui.

Kai kasacinis skundas paduodamas CPK 346 straipsnio 2 dalies 2 punkto pagrindu, kasaciniame skunde būtina nurodyti konkrečiąkasacinio teismo teisės aiškinimo ir taikymo praktiką, suformuotą bylose, kurių faktinės aplinkybės yra analogiškos ar iš esmės panašios į bylos, kurioje priimtas teismo sprendimas (nutartis) skundžiamas kasacine tvarka, bei argumentuotai pagrįsti, kad teismas skundžiamame procesiniame sprendime nukrypo nuo tokios kasacinio teismo suformuotos praktikos.

Pareiškėjos paduotame kasaciniame skunde nurodoma, kas teismai netinkamai aiškino ir taikė FABĮ 5 straipsnio 8 dalies 2 punktą, pažeidė įrodinėjimo ir įrodymų vertinimo taisykles, nukrypo nuo kasacinio teismo praktikos dėl sąžiningumo prezumpcijos, be pagrindo vadovavosi kasacinio teismo 2022 m. liepos 5 d. nutartyje civilinėje byloje Nr. e3K-7-155-823/2022 suformuota nauja praktika, nes skiriasi bylų faktinės aplinkybės, dėl to nepagrįstai konstatavo jos nesąžiningumą. Pareiškėjos nuomone, teismai plečiamai aiškino FABĮ 5 straipsnio 8 dalies 2 punktą ir taikė jį formaliai, nepagrįstai jos veiksmus sąžiningumo aspektu vertino ilgesniu negu trejų metų laikotarpiu iki pareiškimo iškelti bankroto bylą pateikimo teismui, netaikė kartu objektyviojo ir subjektyviojo sąžiningumo kriterijų. Jos faktinis nemokumas konstatuotas dar 2010 m. ir ši būsena tęsėsi iki jos kreipimosi į teismą su pareiškimu dėl bankroto bylos iškėlimo. Per paskutinius trejus metus iki pareiškimo pateikimo, ji buvo sąžininga tiek objektyviąja, tiek subjektyviąja prasme.

Atrankos kolegija, susipažinusi su kasacinio skundo argumentais, sprendžia, kad jais neformuluojami tokie teisės klausimai, kurie atitiktų CPK 346 straipsnio 2 dalyje nurodytus bylos peržiūrėjimo kasacine tvarka pagrindus. Atrankos kolegijos vertinimu, kasacinio skundo argumentais nepagrindžiama, kad teismai netinkamai aiškino ir taikė skunde nurodytas materialiosios ir proceso teisės normas, nukrypo nuo Lietuvos Aukščiausiojo Teismo suformuotos teisės taikymo ir aiškinimo praktikos, ir kad tai galėjo turėti įtakos neteisėtoms teismų nutartims priimti.

Kasacinis skundas pripažintinas neatitinkančiu CPK 346 straipsnio, 347 straipsnio 1 dalies 3 punkto reikalavimų, todėl jį atsisakytina priimti (CPK 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktai).

Atrankos kolegija, vadovaudamasi Lietuvos Respublikos civilinio proceso kodekso 350 straipsnio 2 dalies 3, 4 punktais ir 4 dalimi,

nutaria:

Kasacinį skundą atsisakyti priimti ir grąžinti jį padavusiam asmeniui. Ši nutartis yra galutinė ir neskundžiama. Teisėjai

Goda Ambrasaitė-Balynienė

Gražina Davidonienė

Algirdas Taminskas